

Väsby skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller: 2019-01-07 -- 2020-01-07

Innehållsförteckning	1
Inledning och bakgrund	2
Begrepp	2
Diskrimineringsgrunderna	2
Rutiner för rapportering och utredning	4
Främjande insatser	4
Förebyggande åtgärder	5
Utvärdering	7
Källhänvisning	7

Väsby skola
Upplands Väsby kommun
194 80 Upplands Väsby

Tel ☎ 08 - 590 973 46 Fax: 08 - 590 837 62
vasbyskola@edu.upplandsvasby.se
www.upplandsvasby.se/vasbyskola

1. Inledning och bakgrund

Rektor ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Planen fungerar som ett stöd och en dokumentation över det förebyggande arbetet. Det är viktigt att all personal och även barn, elever och deras vårdnadshavare känner till planen.

2. Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när någon behandlas sämre än andra. Ibland kan man känna sig orättvist behandlad utan att det är diskriminering. Lagen om diskriminering ställer olika krav för vad som räknas som diskriminering.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att hon bär huvudduk eller en handläggare på arbetsförmedlingen som förlöjligar en person för att han är homosexuell.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet.

3. Diskrimineringsgrunderna

Enligt diskrimineringslagen finns det sju diskrimineringsgrunder. De är följande:

1. Kön

Kvinnor, män och transsexuella kan bli diskriminerade på grund av kön. En person som är transsexuell kan vara någon som vill ändra kön eller som har ändrat kön. Det är förbjudet att diskriminera någon på grund av kön.

2. Könsöverskridande identitet eller uttryck

Min identitet är min bild av mig själv. Den som inte känner sig som kvinna och inte heller känner sig som en man, har en identitet som är könsöverskridande.

Diskrimineringsombudsmannen använder ordet könsidentitet. En transperson har en könsidentitet som överbryggat de vanliga gränserna. Det är förbjudet att diskriminera en

transperson. En man som klär sig som en kvinna ska inte behandlas annorlunda. En kvinna som klär sig som en man ska inte heller behandlas annorlunda. Det kan vara diskriminering.

3. **Etnisk tillhörighet**

Människor har olika nationaliteter till exempel finländare, svenskar och polacker. Alla människor har olika hudfärg. Vi kommer från olika kulturer. Vi kan tillhöra olika folk och bo i samma land. Det kan kallas att vi har olika etniska bakgrunder. I lagen kallas det för etnisk tillhörighet. Till exempel har samer sin etniska tillhörighet och romer har sin etniska tillhörighet. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. En människa kan till exempel vara både same och svensk. En annan människa har sin etniska bakgrund i Afrika, men är född i Sverige. Alla människor kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering. Om du behandlar en människa annorlunda för att du tycker att hon är annorlunda kan det vara diskriminering. Det är förbjudet att diskriminera någon på grund av etnisk tillhörighet.

4. **Religion eller annan trosuppfattning**

Det är förbjudet att diskriminera på grund av religion eller tro. Kristendom och islam är exempel på religioner. En annan trosuppfattning kan vara ateism. Den som är ateist tror inte på någon Gud alls.

5. **Funktionsnedsättning**

En människa kan ha en funktionsnedsättning. Nedsatt syn eller nedsatt hörsel är exempel på det. Den som har en allergi mot jordnötter eller har svårt att gå har också en funktionsnedsättning. Ibland gör det saker krångligare. Ibland spelar det ingen roll om man är allergisk mot jordnötter eller inte. Det beror på var man är och hur miljön där ser ut. Det går inte att se alla funktionsnedsättningar. Några är osynliga. Du kan inte se att en person har problem inne i magen. Det kan till exempel vara problem med mage och tarmar eller oro och ångest. Du kan heller inte se om någon behöver extra hjälp för att kunna förstå, koncentrera sig eller sitta still. En lättläst text är nödvändig för några, men kan vara bra för alla. Om du bryter benet och därför åker rullstol en månad räknas inte det som funktionsnedsättning enligt diskrimineringslagen. Lagen kräver längre tid för funktionsnedsättningen.

6. **Sexuell läggning**

Den som blir kär i en person av samma kön kallas homosexuell. Den som blir kär i en person av motsatt kön kallas heterosexuell. Den som blir kär i både män och kvinnor kallas bisexuell. Du får inte behandla en människa annorlunda på grund av vem hon blir kär i. Det är diskriminering.

7. **Ålder**

Ålder berättar hur gammal en människa är, hur många födelsedagar man haft. Du får inte behandla en människa annorlunda på grund av hennes ålder. Det kan vara diskriminering.

4. Rutiner för rapportering och utredning

När elever och vårdnadshavare misstänker eller fått vetskap om diskriminering eller kränkande behandling kontaktar de klasslärare/mentor eller annan vuxen på skolan. Alla vuxna på skolan som får kännedom om diskriminering eller kränkande behandling skall meddela rektor via en anmälan om misstänkt kränkning. Rektorn anmäler i sin tur till huvudmannen.

Trygghetsteamet

Trygghetsteamet består av biträdande rektor och ett antal vuxna i skolan. Dess målsättning är att alla ska känna sig trygga i skolan och med vuxna. Trygghetsteamet utreder, dokumenterar och följer upp anmälningar om misstänkt kränkning.

När en anmälan inkommer delas den ut till två personer i trygghetsteamet. Därefter pratar de med den utsatte eleven för att få dess upplevelse av det inträffade. Efter det pratar de två personerna i trygghetsteamet med den, eller de som utsatt eleven, för att få den eller deras upplevelse av det inträffade. Beroende på det inträffade lägger personerna i trygghetsteamet upp en plan för att kränkningarna inte ska fortsätta. Trygghetsteamet dokumenterar och kontaktar alltid vårdnadshavarna när de pratat med elever. Efter en till två veckor följs ärendet upp. Om kränkningarna mot förmodan inte har upphört, förs nya samtal med eleverna och deras vårdnadshavare. Ytterligare åtgärder som t.ex. polisanmälan kan då bli aktuella.

När en anmälan inkommer, om att en elev misstänkts ha blivit kränkt av en vuxen i skolan, är det skolledningen som gör utredningen.

5. Främjande insatser

Med främjande insatser menas aktiviteter som förstärker det vi vill se mer av och gynnar gemenskap och alla människors lika värde.

Personalen förklarar och återkopplar dagligen till skolans värdegrund genom samtal med eleverna kring händelser som uppstår i det dagliga arbetet i den gemensamma skolmiljön. Både det som är positivt, det som behöver uppmärksammas för att hitta en positiv förändring på, och händelser som inte är acceptabla. Personalen samtalar också med eleverna om händelser som kan uppkomma och hur eleverna då kan välja att agera. Personalen är positiva förebilder där de uppmuntrar elevernas goda beteende.

Det råder nolltolerans mot kränkande behandling. Om personalen ser/hör en elev säga/göra något kränkande mot någon annan, tar de tag i händelsen direkt genom att samtala med de berörda. Om det t.ex. har hänt något på rasten som inte hann redas ut, tar personalen så fort det är möjligt tag i händelsen och ser till att händelsen reds ut. Vi återkopplar till skolans ordningsregler och konsekvenstrappa och vidtar de åtgärder som krävs.

Rev. 2018-02-19

Personalen är lyhörd inför elevernas upplevelser av olika situationer. Elevernas upplevelser behöver synliggöras så att de inblandade förstår att situationen kan upplevas på flera sätt. Personalen går regelbundet igenom, tillsammans med eleverna, skolans ordningsregler och konsekvenstrappa.

Vi använder även texter, bilder och filmer för att exemplifiera frågor kring grundläggande demokratiska värderingar. Skolans gemensamma regler synliggörs regelbundet och personalen återkommer till dessa regelbundet tillsammans med eleverna. Klassrumsregler behöver också kompletteras vartefter nya situationer uppstår. Personalen stöttar och hjälper varandra, alla elever är allas elever.

Årliga främjande insatser:

Under läsåret sker ett antal gemensamma aktiviteter på skolan för att främja gemenskapen och sammanhållningen. Exempel på dessa är:

- Mentorsdagar
- FN-dagen
- Nobeldagen
- Lucia
- HBTQ-dag/Vänskapsdag
- Fritidshemmens dag
- Väsbyloppet
- Friluftsdagar
- Skolavslutningar
- Gemensamma sångsamlingar

6. Förebyggande åtgärder

Med förebyggande åtgärder menas aktiviteter som hindrar diskriminering och kränkande behandling.

Skolans ordningsregler och konsekvenstrappa

Ordningsreglerna och konsekvenstrappan på skolan finns tillgängliga för elever, vårdnadshavare och personal på skolplattformen SchoolSoft, på skolans hemsida och i klassrummen. Ordningsreglerna revideras varje höst med hjälp av klassråden, elevråden och konferenser med personalen.

Trygghetsvandring

Varje vårtermin sker trygghetsvandringar på skolan i de olika stadierna. Det är representanter från elevråden ihop med personal som deltar under trygghetsvandringarna. Syftet är att låta

Rev. 2018-02-19

elever identifiera otrygga platser på skolan för att kunna sätta in åtgärder för att öka tryggheten på skolan.

Trygghetsenkät

Varje vårtermin gör trygghetsteamet en enkät som skickas ut till samtliga elever för att kartlägga tryggheten på skolan och identifiera var otrygga platser och situationer finns/uppstår.

Klassråd/Elevråd

Varje klass har klassråd minst en gång i månaden tillsammans med sin mentor. Under klassrådet tas det upp aktuella frågor för att bland annat säkra trivseln och tryggheten på skolan. Frågor från klassråden som rör mer än en klass tas upp i elevråden.

Skolan har tre elevråd, 1-3, 4-5 respektive 6-9. Varje elevråd träffas en gång per månad tillsammans med en biträdande rektor där elevrådsrepresentanterna för frågor vidare från klasserna.

Värdegrundsarbete

Arbetet med värdegrunden sker i det dagliga arbetet framför allt under mentorstiden och under temadagar och gemensamma samlingar. Vi arbetar mycket med skolans ordningsregler i samband med revideringen av dem under höstterminen. Vi gör samarbetsövningar, har rollspel och dramatiserar för att eleverna ska utveckla samarbetsförmågan och förståelse för alla människors lika värde. Genom ett tätt samarbete med vårdnadshavare skapas trygghet för eleverna. Genom en tydlig struktur i elevernas vardag ser vi till att det blir en trygg skolmiljö.

”Utespelare”/Fritidspedagoger ute i verksamheten

Personalen har schemalagd tid för att öka vuxennärvaron på skolgården och i korridorer, så kallad ”utespelartid”. Under ”utespelartiden” bär personalen gula västar för att tydligt synas och därmed öka tryggheten för eleverna.

Pedagogiska luncher/”Målvakt”

Personalen har schemalagd tid för så kallad ”målvakt”, där syftet är att öka tryggheten och vuxennärvaron i matsalarna. Personalen har även möjlighet till pedagogiska luncher där de äter tillsammans med eleverna.

7. Utvärdering

Tidigare utvärdering

Det som tidigare uppmärksammats är att skolan behöver arbeta mer med förebyggande insatser mot diskriminering och kränkande behandling. Detta arbete kommer att ske kontinuerligt under året i undervisningen, bl.a. på mentorstid och på fritids.

Utvärdering

Årets plan ska utvärderas senast 2019-12-01. Utvärderingen sker i skolans alla verksamheter. Personalen utvärderar planen i arbetslagen. Eleverna utvärderar i klassråd, elevråd samt via trivselenkät. Ansvarig för att årets plan utvärderas är rektor och biträdande rektor tillsammans med trygghetsteamet.

8. Källhänvisning

Skollagen
Skolverket
Diskrimineringsombudsmannen